

NOTE: 1. All questions are compulsory
2. Figures to the right indicate full marks

1. Multiple Choice Questions(Choose the Correct Answer)

अनेक पर्यायी प्रश्न (योग्य उत्तर निवडा)

50

- 1) _____ means movement or shift of people from one place to another.
_____ म्हणजे स्थानांतरण किंवा लोकांना एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी हलविणे.
A. Migration स्थलांतर
B. Liberalization, उदारीकरण
C. Globalisation जागतिकीकरण
D. Privatization खासगीकरण

- 2) In the state of _____ the number of farmers suicide in the highest.
_____ या राज्यात शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येचे प्रमाण सर्वाधिक आहे.
A. Madhya Pradesh मध्य प्रदेश
B. Maharashtra महाराष्ट्र
C. Chhattisgarh छत्तीसगढ
D. Gujrat गुजरात

- 3) A new National program called ' Make in India' was announced by the _____ government.
'मेक इन इंडिया'या नवीन राष्ट्रीय कार्यक्रमाची घोषणा _____ या सरकारने केली.
A. Manmohan Singh मनमोहन सिंग
B. Narasimha Rao नरसिंहराव,
C. Narendra Modi नरेंद्र मोदी
D. Sharad Pawar शारद पवार

- 4) Human rights are derived from the principle of _____ law.
मानवी हक्क _____ या तत्वातून व्युत्पन्न झालेले आहे.
A. Government शासन
B. Natural नैसर्गिक
C. Judicial न्यायिक
D. Personal वैयक्तिक

- 5) Abolition of _____ is provided under article 17 of the Indian Constitution.
_____ निमूळन हे भारतीय संविधानाच्या कलम 17 अन्वये प्रदान करण्यात आले.
A. Caste जात,
B. Child labour बालकामगार
C. Untouchability अस्पृश्यता
D. Sati System सती प्रथा

6) Human rights have _____ application.

मानव अधिकारांना _____ दर्जी लागू आहे

- A. Limited मर्यादित
- B. Maximum जास्तीत जास्त
- C. Universal वैशिक
- D. Minimum किमान

7) The objective of Right to freedom of religion is to sustain the principle of _____.

धर्मस्वातंत्र्याच्या अधिकाराचे उद्दीष्ट म्हणजे _____ हे तत्व होय.

- A. Secularism धर्मनिरपेक्षता
- B. Humanism, मानवतावाद
- C. Regionalism प्रादेशिकता
- D. Linguism भाषावाद

8) _____ consists of the biotic and abiotic factors that surround an organism.

च्या सभोवताली जैविक आणि अजैविक एकजीव घटक असतात

- A. Environment पर्यावरण
- B. Ecosystem परिसंस्था
- C. Ecology परिस्थितीक
- D. Pollution prevention प्रदूषण प्रतिबंध

9) Acid rain is one of the harmful effects of _____ pollution.

प्रदूषणाचा हानीकारक परिणाम म्हणजेच आम्लपर्जन्य होय.

- A. Air वायु
- B. Water जल
- C. Soil मृदा
- D. Noise ध्वनी

10) _____ gas protects us from UV rays emitted by the sun.

वायु सूर्योद्वारे उत्सर्जित केलेल्या अतिनील किरणांपासून सरक्षण करते.

- A. Ozone ओज्झोन
- B. Carbon dioxide कार्बन डाय ऑक्साईड
- C. Nitrogen नायट्रोजन
- D. sulphur dioxide सल्फर डायऑक्साईड

11) In an ecosystem the _____ are primary producers.

परिसंस्थेत _____ हे प्राथमिक उत्पादक असतात.

- A. Plants वनस्पती
- B. Birds पक्षी
- C. Animals प्राणी
- D. Human मानव

12) The _____ is a layer of gasses surrounding our planet.
_____ हे आपल्या ग्रहाभोवती असलेल्या वायूचा थर आहे.

- A. Hydrosphere जलावरण
- B. Biosphere जीवावरण
- C. Atmosphere वातावरण
- D. Anthroposphere मानववंश

13) _____ means pre judgment.
_____ म्हणजे पूर्व निकाल.

- A. Violence हिंसा
- B. Prejudice पूर्वग्रह
- C. Aggression आक्रमकता
- D. Conflict संघर्ष

14) _____ provide moral principles and rules of good conduct to be followed by individuals in a society.
_____ म्हणजे समाजात स्वतंत्रपणे नैतिक तत्वे आणि चांगले नियम यांचे आचरण करणे.

- A. Ethics नैतिकता
- B. Values मूल्य
- C. Behavior वागणूक
- D. Prejudice पूर्वग्रह

15) 'Eustress' is also known as _____ stress.

युस्ट्रेस ला _____ तणाव म्हणूनही ओळखले जाते.

- A. Positive सकारात्मक
- B. Negative नकारात्मक
- C. Neutral तटस्थ
- D. Analysis विश्लेषण

16) _____ refers to behaviors by individuals that intentionally threaten, attempt, or inflict physical harm on others.

_____ मध्ये एखाद्या व्यक्तीच्या वर्तणुकीचा हेतू धमकी देण्याचा प्रयत्न करणे किंवा इतरांना शारीरिक हानी पोहोचविणे होय

- A. Violence हिंसा
- B. Conflicts संघर्ष
- C. Aggression आक्रमकता
- D. Prejudice पूर्वग्रह

17) _____ is a situation in which two or more parties feel themselves in opposition.

_____ म्हणजे एक अशी परिस्थिती आहे ज्यात दोन किंवा अधिक पक्ष विरोधामध्ये असतात

- A. Conflicts संघर्ष
- B. Stress ताण
- C. Anger राग
- D. Violence हिंसा

18) _____ helps to develop the power of concentration.
एकाग्रतेची शक्ती विकसित करण्यास _____ मदत करते.

- A. Physical exercises शारीरिक व्यायाम
- B. Meditation ध्यान
- C. Social support सामाजिक समर्थन
- D. Mental exercises मानसिक व्यायाम

19) The _____ needs lie at the highest level of the hierarchy of Maslow's Need hierarchy theory.
मास्लोची गरजा पदानुक्रम सिद्धांतानुसार _____ या गरजा उच्च स्तरावर असणे आवश्यक आहे.

- A. Psychological शारीरिक
- B. Social, सामाजिक
- C. Self actualization आत्मविकास
- D. Economic needs आर्थिक गरजा

20) _____ represents the image of a person due to family influence.
कुटुंबाच्या प्रभावामुळे एखाद्या व्यक्तीची _____ प्रतिमा दर्शवते.

- A. Behavior वागणूक
- B. Attitude वृत्ती
- C. Self Concept स्वयंकल्पना
- D. Ethics नीतिमत्ता

21) _____ is the oldest known stress reduction technique.
_____ हे जात असलेले सर्वात जुने तणाव कमी करण्याचे तंत्र आहे.

- A. Yoga योग
- B. Exercise व्यायाम वजन
- C. Weight Control. वजन नियंत्रण
- D. Eating Control. खाण्यावर नियंत्रण

22) The only important motive of all _____ companies is to maximize their profit.
सर्व _____ कंपन्यांचा एकमेव महत्वाचा हेतू म्हणजे त्यांचा नफा वाढविणे.

- A. Private खाजगी
- B. Public सार्वजनिक
- C. Co-operative सहकारी
- D. Globalisation जागतिकीकरण

23) Snake is a _____
साप हा _____

- (A) Primary consumer प्राथमिक ग्राहक
- (B) Secondary consumers दुय्यम ग्राहक
- (C) Tertiary consumers तृतीयक ग्राहक
- (D) Quaternary Consumers चतुर्थीश ग्राहक

24) Number of Sustainable Development Goals (SDGs) by United Nations are _____
संयुक्त राष्ट्रसंघाद्वारे शाश्वत विकासाची द्येय संख्या आहे

- (A) 15
- (B) 16
- (C) 17
- (D) 18

25) Article 15 of the Constitution provides for _____ equality and equal access to public areas.
घटनेच्या कलम १५ मध्ये सार्वजनिक भागात _____ समानता आणि समान प्रवेशाची तरतुद आहे.

- A. Legal कायदेशीर
- B. Judicial न्यायालयीन
- C. Social सामाजिक
- D. Religious धार्मिक

Q2. A. Explain the concept of Privatization?

10

खाजगीकरणाची संकल्पना स्पष्ट करा?

OR

B. What are the effects of Migration?

स्थलांतराचे परिणाम काय आहेत?

10

Q3. A. Describe the various fundamental rights?

विविध मूलभूत अधिकारांचे वर्णन करा?

OR

B. Define Ecology, what is its scope.?

इकोलॉजीची व्याख्या करा, त्याची व्याप्ती काय आहे?

05

Q4. Write the short notes on the following :(Any one)

खालील वर लहान नोट्स लिहा : (कोणतीही)

- A) Right to Freedom
स्वातंत्र्याचा अधिकार
- B) Conflict & its causes
संघर्ष आणि त्याची कारणे -